

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

CXXXVIII. Dierum Festorum de Præcepto æstivis mensibus occurrentium
reductio pro nonnullis Locis Regni Poloniæ. 1. Septembris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

1745.

Quæ subji-
ciuntur judi-
cio Summi
Pontificis.

§. 5. Hæc potissimum ex Decretis tuis de-
libata ob eam causam commemoravimus, ut
ipsa diligenter a Nobis perfecta dignosceres;
neque prætermisimus cætera, quæ in iisdem De-
cretis habentur, nempe vehementem cohorta-
tionem, ut Ecclesiis cultus exhibeatur, ne Deus
hæc gravissimam quidem injuriâ atque impudentiâ
laccessitus, ad iracundiam concitetur: Postremo
cum Decreta hujusmodi probari a Nobis ma-
gnopere deprecas, ut nostrâ auctoritate corro-
borata perpetuo firmentur, & homines facilius
ad illa observanda inducantur, hoc Tibi respon-
sum faciendum existimavimus.

Vetus Offi-
cium nocturnorum
consuetudo.

§. 6. In primis consentaneum quidem anti-
quis Ecclesiæ Institutis fatemur, ut noctis tem-
pore Divina Officia celebrarentur: Imperitus
enim disciplina Ecclesiastica prorsus videretur,
qui ignoraret, Majoribus nostris per multa sæ-
cula positum in more fuisse, ut nocturnis Vigi-
liis solemnibus Festa, ac Mystra prævenirent, &
canendis Divinis laudibus, sanctisque precibus
occupati, noctes integras simul in Templis tra-
ducerent. At vero diturnitate temporis adeo
labefactari cœpit hæc pia consuetudo, ut tribus
Majoris Hebdomadæ diebus Vigiliæ solum sta-
tuerentur; & ob eam causam Officia illorum die-
rum (eo quod nocte fieri solerent,) *Matutini*
Tenebrarum adhuc nominantur: Vigiliæ quoque
permixta fuerunt ante diem Natalem, & Epiphani-
am Domini; Diceceses autem, quæ disciplinæ
laude commendantur, *Matutinos Tenebrarum* à
nocturnis horis ad postmeridianas traxerunt;
Vigiliis etiam consuetis ante Festum Epiphaniæ,
matutinas horas usque ad meridiem subroga-
runt; Cum tamen pristinum Ecclesiæ Institutum
retinere vellent in Pervigilio Natalis Domini,
nempe post mediam noctem rem Divinam con-
ficere, & populum in certas Ecclesias consuen-
tem admittere, cautum diligentissimè fuit, ut
corruptelis omnis aditus intercluderetur; & cum
difficile id visum fuisset, virtute præstantes Epi-
scopi decreverunt, ut nocte quidem in Ecclesia,
sed clausis illarum Foribus, hæc sacra Officia
peragerentur.

Sacræ prio-
rum sæculo-
rum Agapæ.

§. 7. Agnosceamus pariter animi tui consilium
ab Ecclesiæ moribus minime alienum, eoquod
coercendum putaveris illorum intemperantiam,
qui sanctissimis Majoris Hebdomadæ diebus in
Templa se conferunt, ibique certis quibusdam
cibus indulgent. Equidem magnis laudibus præ-
dicantur a Sacris Scriptoribus *Agapæ*, sive ho-
nestissima convivia, quæ fideles post acceptam
Divinam Eucharistiam pluribus Sæculis inibant,
ut mutua inter Christianos benevolentia publi-
cum testimonium ostenderetur, & certis die-
bus egentibus ac miseris liberali divitum opulen-
tia sustentarentur. Itaque, si ejusmodi convi-
via plena honestatis, quæque ad charitatem
exercendam inducta primò fuerunt, & magnâ
cum innocentia per longum temporis spatium
conservata, penitus abrogare oportuit, ob gra-
ves offensiones, & scandala, quæ diminare ex
illis cœperunt, ita ut nemo sit, qui non probe-
t Ecclesiæ Decreta, quibus ea convivia de medio
auferuntur; nemo sane prudentiam tuam, &
consilium non commendabit, qui pravam eden-
di licentiam ab Ecclesiâ remove ac penitus
eliminare voluisti, cum præsertim eâ nefariâ in-
temperantiâ jejunii Leges, sanctissimis etiam die-
bus frangerentur, quas Majores nostri tantâ
severitate, ac religione coluerunt, ut nihil
omniò degustarent, & cyathum quoque frigida
recusarent.

Plura de his
perenda ex
Libris SSimi
Dni Nostr.

§. 8. Supervacaneum ducimus ad hæc pro-
banda proferre in medium sacræ antiquitatis
documenta; cum satis eruditorum hominum te-
stimonis confirmetur. Accedit, quod ipsa
luce clarius innotescunt ex iis, quæ Nos ipsi
concessimus in quatuor Libros a Nobis magno

labore conscriptos *De Canonizatione Sanctorum*,
& in *Ecclesiasticas Institutiones*, quas Bononiæ
consecimus, cum in illam Sedem (quam nunc
etiam retinemus) translari fuimus; Alia pari-
ter argumenta desumi possunt ex aliis nostris
Commentariis in Sacra Jesu Christi, Matrisque ejus
Festa, ac Missæ Sacrificium, quibus plurima sane
addidimus, dum in Summo Pontificatu versa-
mur, & quæ vernaculâ linguâ primum a Nobis
exarata, nuper jussu nostro in Latinam conversa
fuerunt.

§. 9. Omittimus verba facere de hora, quam
pro habenda concione Dominica Passionis sta-
tuiti: Idem planè mos ac disciplina jampri-
dem invaluit in præclaris Italia Dicecesibus, &
in ipsa Vaticana Basilica, ubi Nos in Minoribus
positi Theologalem Præbendam obtinimus:
Siquidem Feriâ VI. Majoris Hebdomadæ, post
recitatum in Choro Domini Passionem, Con-
cio de ipsa statim instituitur: Idem fieri con-
suevit in Pontificio Sacello coram Nobis ipsis,
Cardinalium Collegio, & reliquis Ordinibus,
quibus facultas est in eum Locum conveniendi.

§. 10. Cum igitur tua Decreta præsentibus
Ecclesiæ moribus & Institutis consentanea planè
videantur, ea libentissimè adprobamus, & Apo-
stolica auctoritatis pondus adjungentes, præci-
pimus observari penitus, sublata quacunque con-
trariâ consuetudine, quamvis ad honestum finem
inducta fuerit, & longo spatio temporis inver-
teraverit; Etenim pravum hominum ingenium,
& morum corruptela id necessariò requirit, ut
de medio tollantur ea, quæ licet initio virtu-
tem præferrent, labente cursu temporis virtu-
tem ipsam corrumpunt ac labefactant.

§. 11. Interea, Dilecte Fili Noster, tuis, ac
tuorum precibus Nos vehementer commenda-
mus; & quoniam Vineam Domini Tibi credi-
tam tam feliciter colere suscepisti, ne prætermi-
tas operam ac laborem impendere, ut fructus
in diem magis excresecat; ne te deterreat ullæ
difficultates, quæ tuis præclaris conatibus ob-
ficiantur; Nos profectò semper ad tutandam
Religionem, & morum integritatem paratos in-
venies: Postremò Tibi Benedictionem Aposto-
licam, tuoque populo peramanter impertimur.

Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majo-
rem die xxxi. Augusti MDCCLV. Pontificatus
Nostrî Anno Sexto.

In Sacellis
Pontificis,
& in Basilic.
Vaticana sit
concio post
Evangelium.

Præmissa
Decreta ap-
probantur,
& confir-
mantur.

Adhortatio.

Dat. die 31.
Aug. 1745.

Dierum Festorum de Præcepto, æstivis mensi-
bus occurrentium, reductio, pro nonnullis
Locis Regni Poloniae.

Venerabili Fratri Episcopo Poshnien.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam
Benedictionem.

NUPERA pro parte tua Nobis expositum fuit,
quod dilecti Filii Universitates, & homi-
nes, necnon Incolæ agrorum præsertim cultu-
ræ addicti, istius tuæ Dicecesis Poshnien., propter
Cæli rigorem in istis partibus gravissimè
in mensibus potissimum Julio, Augusto,
& Septembri ad faciendas messes alioque Terra
fructus colligendos, & agros in spem futuræ
messis præparandos aptioribus, Festos dies de
Ecclesiæ præcepto, quamvis inviti, servare mi-
nime valeant, ac propterea operum hujusmodi
causa, non sine conscientia angoribus, debi-
tum Deo in iis diebus cultum negligere coacti,
ad Fraternalitatem tuam sepissime confugiunt ut
licentiam ipsis impertiaris, qua sibi liceat per
eosdem Festos dies, exceptis Dominicis, agros

Agrorum
cultura Men-
sibus æstivis
assiduam
operam exi-
git.

Dispensatio
ab observa-
tia dierum
Fest. petitur
ab Ordina-
rio.

Qui ad S. Sedem recurrat.

colere, & servilibus mechanicisque laboribus impune vacare, ne ipsis eapropter non leve damnum, quemadmodum accidit, proveniat; Fraternalitas vero tua, ut incommodis huiusmodi tibi bene cognitis aliquo pacto consulatur, Nobis humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere, & ut infra indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 1. Nos igitur, qui divinum cultum quantum cum Domino possumus promovere, & adaugere debemus, considerantes præmissa omnia, & opportunum, quoad Nobis integrum est, ac salutare remedium hac in parte adhibere cupientes, dictosque Incolas, homines, aliosque culturæ addictos, specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existunt, ad effectum præsentium tantum consequen. harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Fraternalitati Tuæ per præsentem committimus & mandamus, ut veris existentibus narratis, si contingat aliquod Festum de præcepto Ecclesiæ, seu per Synodales ejusdem Diocesis Constitutiones, per hebdomadas prædictorum Julii, Augusti, & Septembris Mensium extra Dominicas occurrere, eo casu festum huiusmodi, præterquam illud Assumptionis B. M. Virginis Immaculatæ, quod in suo proprio, quo occurrit die solemnè cultu celebrari volumus & mandamus, in Dominicam immediate sequentem, seu aliam a Te præscribendam auctoritate nostra Apostolica transferas, illudque in eadem Dominica celebrari facias & cures; præscriptis tamen iis cautelis, quas juxta datam Tibi a Domino prudentiam duxeris esse præscribendas, tam quoad onus audiendi Sacrosanctum Missæ Sacrificium, quam quoad cætera opera servilia exercenda.

Conceditur, Festivitates infra Hebdomadas eorum Mensium occurrentes, ad diem Dominicum transferri.
Excepto Festo Assumptionis B. M. V.

Derogationes.

§. 2. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, necnon dictæ Diocesis, Locorum, Terrarum, Oppidorumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgentiis, & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus & singulis, illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

In Choro, & in Officio nihil innovetur.

Dat. die 1. Sept. 1745.

§. 3. Cæterum per translationem Festorum huiusmodi non intendimus aliquid innovari tam quoad servitium Chori, quam quoad celebrationem Divinorum Officiorum.

Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die Prima Septembris MDCCLV. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

D. Cardinalis Passionens.

Simile Indultum jampridem concessum fuerat pro Diocesi Vilnen., tali forma conceptum.

UT per tres antedictos menses liceat ipsis ad sua exercenda rusticana opera incumbere, translato in primam Julii Dominicam Festo Venerationis Sanctissimæ Dei Genitricis, & in secundam ejusdem Mensis Dominicam Festo Sanctæ Mariæ Magdalene, in tertiam Festo Sancti Jacobi, in quartam Festo Sanctæ Annæ; In Augusto, & Septembri, quæ occurrunt Sanctorum

Festivitates, una quælibet in proxima sibi Dominica celebretur; unâ excepta Deiparæ in Coelum Assumptæ, quæ in suo proprio recurrente die solemnè cultu agi debeat. Volumus autem ut in Choro, Divinisque Officiis, nihil innovetur, nec a pristino ritu discedatur, sed ea peragantur in assignatis jampridem diebus. Ii vero, quibus hoc paternæ facilitatis nostræ beneficio utendum est, studeant interno ardentiori animorum obsequio compensare, quidquid externæ celebritatis ipsis imminuere necesse fuit. Quod Fraternalitatem tuam strenuè curaturam confidimus &c. Dat. &c. die xvii. Maji 1743. Pont. A. III.

D. Card. Passionens.

Fructus Censuum, Cambiorum &c. a Communitatibus Ditionis Ecclesiasticæ contractorum ad æquitatis rationem reducuntur.

CXXXIX.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio &c.

CI è stato riferito da Persone degne di tutta fede, che alcuni de' nostri Sudditi nelle gravi angustie, in cui si sono trovate le Comunità del nostro Stato Ecclesiastico per l'ultimo passaggio ed accantonamento delle Truppe straniere, che incominciò l'anno 1742.; scordati affatto dell'obbligo, che a ciascuno impone la natura medesima, in vece di sollevare e soccorrere a tutto lor potere la Patria ed il Principato, strati e trasportati dall'ingordigia di vil guadagno, non hanno avuto rossore di opprimere ed aggravare maggiormente le Comunità di esso nostro Stato con usure esorbitanti di cinque, sei, sette, e ancora otto, e nove per cento, abusando dell'estremo bisogno, in cui quelle erano di trovar danaro; Anzi taluno di essi nostri Sudditi rivolgendolo la commune e pubblica calamità in privato e vergognoso Mercimonio, aver preso da altri danaro a minore interesse, per poi darlo alle sudette Comunità a più gravi, e maggiori usure.

Excessus fructuum contractorum.

§. 1. Quindi è, che volendo Noi da un canto comprimere la soverchia avidità di costoro, e dall'altro iggravare per quanto ci è possibile le sudette Comunità del riferito ingiusto peso; Seguendo l'esempio di parecchi altri Principi, e specialmente di Clemente VIII., e del Ven. Servo di Dio Innocenzo XI. nostri gloriosi Predecessori, i quali per via di legge generale ridussero i frutti de' Censi imposti similmente dalle Comunità, e rispettivamente delle Doti, e Compagnie d'Uffizio a quella moderata ragione, che correva comunemente ne' tempi loro: Col parere, e consiglio d'una Congregazione particolare di quattro Cardinali, e sei Prelati, tenuta di nostr'ordine il 30. dello scaduto Agosto sopra il riparto delle spese fatte, e debiti contratti per causa di detto Passaggio ed accantonamento, dalle predette Comunità: Di nostro Moto proprio, certa scienza, e pienezza nella nostra Sovrana Podestà, ordiniamo e commandiamo, che tutti e singoli Censi creati, ed imposti, oppur anche Cambj, ed altri debiti fruttiferi passivamente contratti dal giorno, e tempo, ch'entrarono le Truppe Estere dentro i confini del nostro Stato Ecclesiastico, da qualunque Comunità, e Università di esso Stato, compresi anche le quattro Legazioni di Bologna, Ferrara, Romagna, ed Urbino, come pure tutti i Luoghi Baronali, (eccettuando solamente la Legazione d'Avignone, e il Ducato di Benevento) oppure da Persone private, ad intuito però e contemplazione, e con promessa di releazione di esse Comunità, sopra qualunque sorte di Beni, tanto Urbani, che Rustici in qualsiasi Provincia, Città, Terra, Castello, Territorio, e Luogo del medesimo Stato, di qualunque prezzo, valore, qualità, quantità, e denominazione, con qualsivoglia obbligo, esandio giurato, di Guaren-

Reduuntur ad 4. pro 100.

tigia,